

13/01/2016

לכבוד
ח"כ איתן כבל יו"ר ועדת הכלכלה
הכנסת ירושלים
שלום רב,

הנדון: התייחסות עמותת "ידיד" לחוק נתוני אשראי – מסמך מעודכן לדיון ביום 14-1-2016

להלן התייחסותינו לסעיפי פרק ו' בחוק נתוני אשראי הנוגעת לסוגיות מהותיות וחשובות ביותר:

1. רשימת הגורמים שיספקו נתונים חיוביים לדוחות ודירוג האשראי
2. הפחתת זמן שהיית מידע שלילי במאגר המידע
3. תיחום והגדרת לוחות זמנים לניהול המידע במאגר (הכנסה והוצאה של המידע, עדכוננו ועוד)
4. צמצום מקסימלי של אי שוויון בין לקוחות מעוטי הכנסה (שהסבירות שהינם מודרי אשראי גבוהה) לבין לקוחות אחרים.
5. הקמת ועדת ערר

הערות לפרק ו' העברת מידע למאגר ושמירתו

1. לסעיף 16א – אנו מבקשים להוסיף – כל תאגיד או נותן אשראי שאינם תאגיד בנקאי בין אם מקבל מידע מהמאגר ובין אם לאו.
- כן אנו מבקשים להוסיף לסעיף זה רשימת גורמים נוספים שהנתונים המצויים בהם יכולים לשמש כנתונים חיוביים כהגדרתם במטרת החוק ובין אלו:

נתונים חיוביים:

- א. **רשות המיסים** - קבלת מענק עבודה במהלך השנה שקדמה לבקשת האשראי
- ב. **ביטוח לאומי** - למקבל קצבה מן הביטוח הלאומי – אישור על כך שאין ללקוח חובות בשנתיים שקדמו להגשת הבקשה
חסכון לכל ילד – נקודה חיובית למי שמשלים מכספו לחסכון.
- ג. **משרד השיכון** – מתגוררים בדיר ציבורי – אישור על תשלום שכ"ד לחברות הדיור הציבורי בצורה סדירה.
- ד. **קרנות קורת וקרנות אחרות של עסקים קטנים** – בערבות מדינה או באופן עצמאי אחר
- ה. **קופות חולים** – כל הלקוחות המנויים בשירות השב"ן
- ו. **רשויות מקומיות** - תשלומי ארנונה – בתנאים מסויימים שיאפשרו הבחנות מתאימות בין האוכלוסיות.
- ז. **מגזר שלישי** - הלוואות שנלקחו מגופים חברתיים והוחזרו בזמן
- ח. **הוצאה לפועל** - ביצוע תשלומים קבוע ומסודר במסגרת תיקי חובות – נהוג גם במקומות אחרים בעולם – בעיקר באירופה

ידיד - מרכזי זכויות בקהילה (ע"ר)

משרד ראשי: רח' פייר קניג 28 ירושלים 93469 טל': 02-6790710 פקס: 02-6790340

כתובת לדואר: ת.ד. 53151, ירושלים 91531

web:www.yedid.org.il e-mail:yedid@yedid.org.il

נתונים שליליים שהופכים לחיוביים לאחר הפחתת משך זמן רישומם במאגר

- ט. הקטנת משך הזמן של שהיית נתוני הפטר למיניהם במערכת מרגע נתינת הפטר – 2 שנים מקסימום – מוצע לעשות הוראת שעה לארבע שנים ולראות איך זה עובד
 - י. שינוי הנוהלים לגבי מוגבל מיוחד – גובה הסכום המינימלי יועמד על 5000 ש"ח – מדובר בתיקון בחוק ההוצאה לפועל המשפיע על חוק נתוני אשראי
 - יא. **תקופה מזערית. משך זמן התחלת הכנסת נתונים שליליים** – 90 יום ולא פחות מהמועדים המקובלים בכל אחד ממקורות המידע – למשל אם בנק לא נוהג לפנות להליך משפטי בנושא משכנתא בטרם חלפו 6 חודשים – לא ירשם הפיגור במערכת כנתון שלילי לפני תום המועד.
 - יב. **תקופה מירבית** – המועד המאוחר ביותר להכללת/הסרת מידע חיובי/שלילי במאגר. 24 שעות
 - יג. **מועד עדכון** – המועד בו מחוייב עדכון/הסרת מידע מהמאגר מרגע קבלתו על ידי הגורמים השונים המחזיקים בו משתמשים, מקורות, לשכות אשראי, וכד'.
2. עוד מוצע כי תעשה הבחנה בין נתונים על מי שבפועל בזמן הבקשה הינו מוגבל או מוגבל חמור לבין אלו שהיו מוגבלים בעבר.
 3. לסעיף ב'1 – אנו סבורים כי יש בעצם חקיקת חוק נתוני אשראי מתבטל תפקידו של חוק שיקים ללא כיסוי. אנו מבקשים כי עד לביטולו של החוק ימחק הסעיף הנוגע לו מחוק נתוני אשראי
 4. לסעיף ב'3 – מדובר בסעיף בעייתי ביותר באשר הוא משאיר מחוץ לתמונה את מודרי האשראי – מערכות החשמל והמים אינן מסוגלות לזהות רבים מהלקוחות שלהם אשר חשבונותיהם משולמים באמצעות אחרים או באמצעות תשלום מראש שאינו מצביע על יכולת התשלום – נהפוך הוא. **אנו מבקשים לבטלו**
 5. **מוצע להוסיף סעיף חדש ולפיו – בנק ישראל יקיים ועדת ערר ציבורית שתדון בעררים על החלטות הבנק לכלול/לא לכלול מידע שלילי או חיובי במאגר המידע וכן בפרק הזמן בו נמצא המידע במאגר.**
 6. לסעיף 19 - מסעיף זה עולה ברור כי משך הזמן בו נכלל מידע לגבי אדם הוא חמש שנים! זוהי תקופת ההגבלה- לגישתנו- זוהי תקופה ארוכה ביותר. במיוחד הדברים אמורים לגבי אדם שפרע את חובותיו במהלך שנה מיום העברת הנתונים לגביו. – מוצע כי פרק הזמן חייב להתקצר לתקופה של שנתיים לכל היותר.
 7. לסעיף 19 - לסעיפים א-ד – לא ברור כלל כיצד יעשה הדיווח, כיצד ידע אדם כי זכותו לבקש את הסרתו מהרשימה. איזה טופס צריך יהיה למלא ואיפה יוכל למצוא אותו, באיזה שפות, תוך כמה זמן מרגע הקמת המאגר הוא יצטרך לבקש לפני שהמידע עליו כבר יאסף ויועבר, מה קורה אם אדם גילה באיחור את זכותו להסרה והמידע כבר הועבר – כיצד מוודאים שהוא נמחק לא רק מהמאגר הכללי אלא גם ממאגרי הלשכות – מה הסנקציות שיוטלו על אי מחיקת המידע בזמן – **לא כל הדברים יכולים להיות רשומים בתקנות. חלקם חייבים להופיע בחקיקה הראשית**

8. לסעיף 19 – יש לקבוע את לוחות הזמנים לפי ההגדרות להסרת/הכלת המידע

9. לסעיף 19 ה'1 – מוצע לשנות את פרקי הזמן ולעשות הבחנה בין סוגי אי פרעון שונים ובכל מקרה להעמיד את תקופת הזמן על שנתיים בלבד.

10. לסעיף 19 ה'2 - מוצע להוסיף כי ללקוח שמורה הזכות לפנות לוועדת הערר

11. לסעיף 19 - להוסיף סעיף ח' – כל התכתובות והודעות של בנק ישראל ולשכות נתוני האשראי אשר יועברו ללקוחות יכתבו בשפה ברורה ופשוטה. ההודעות יכתבו בשפות עברית וערבית וכן בשפות נוספות לפי החלטת שר האוצר והרווחה ובאישור ועדת הכלכלה.

12. לסעיף 20 א' - מסעיף זה עולה בברור כי היסטורית האשראי של אדם נותרת בבנק ישראל לתקופה ארוכה ביותר ולא נמחקת כאשר מתוך 12 השנים – חמש השנים הראשונות הן לשימוש מלא של נתוני האשראי. אנו מציעים כי המידע יועבר לתיעוד בחלוף שנתיים מהכנסת המידע למאגר.

13. לסעיף 20 ב' – מוצע כי קביעת השר תחייב גם את אישור ועדת הכלכלה.

הערות כלליות:

כפי שכתבנו במסמך קודם שהוגש לוועדה וחבריה הרי שחלק מן התיקונים שחייבים להעשות (צעדים משלימים) עליהם נתנו את הדעת בשנה שעברה גם המפקח על הבנקים ונגידת בנק ישראל במסגרת הדיונים על תעודת הזהות הבנקאית היו תיקונים בחוקים המהווים את מקורות ההגבלות העיקריות בחקיקה:

1. חוק שיקים ללא כיסוי – הקובע מיהו לקוח מוגבל ומיהו לקוח מוגבל חמור
2. חוק ההוצאה לפועל – הקובע הוראות אכיפה מרובות במסגרת תיק הוצאה לפועל שניתן לפתוח כנגד חייב - ובהן - עיקולים פריסה לתשלומים, הכרזת חייב כמוגבל באמצעים, מתן אפשרות לתת הפטרים ועוד.
3. פקודת פשיטת הרגל – הכרזת אדם כפושט רגל ומתן הפטר
4. חוק החברות – הקובע מגבלה על כהונה כנושא משרה ומגבלה על פתיחת חברה ועוד.

נשמח לעמוד לשרותך בכל שאלה והבהרה

בברכה,

רן מלמד

סמנכ"ל מדיניות חברתית

ידיד - מרכזי זכויות בקהילה (ע"ר)

משרד ראשי: רח' פייר קניג 28 ירושלים 93469 טל': 02-6790710 פקס: 02-6790340

כתובת לדואר: ת.ד. 53151, ירושלים 91531

web:www.yedid.org.il e-mail:yedid@yedid.org.il

